

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2014.10.30.
COM(2014) 676 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**a 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 89. cikkében
meghatározott országonkénti nyilvánossághozatali követelmények gazdasági
hatásának általános értékeléséről**

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**a 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 89. cikkében
meghatározott országokénti nyilvánossághozatali követelmények gazdasági
hatásának általános értékeléséről**

I. Bevezetés

A 2013/36/EU irányelv¹ (a továbbiakban: CRD) 89. cikkében új, országokénti nyilvánossághozatali kötelezettséget vezet be a bankok és befektetési vállalkozások (a továbbiakban: intézmények) számára. Az intézményeknek azon országok szerinti bontásban, ahol letelepedettek, évente közzé kell tenniük a) a nevükre/neveikre, a tevékenység jellegére és földrajzi helyre, b) az árbevételre, c) az alkalmazottak teljes munkaidős egyenértékben kifejezett számára, d) az adózás előtti eredményre, e) az eredményt terhelő adóra, f) a kapott állami támogatásokra vonatkozó adatokat.

Az intézményeknek az a), b) és c) pont szerinti adatokat 2014. július 1-jétől kell közölniük. A d), e) és f) pont szerinti adatokra külön rendelkezés vonatkozik: egy kezdeti szakaszban a legfontosabb európai intézmények² (a továbbiakban: globálisan rendszerszinten jelentős uniós intézmények) közül csak 14-nek kellett ezeket az adatokat bizalmas alapon a Bizottságnak továbbítania. Ennek a kezdeti bizalmas alapú adatszolgáltatásnak a határideje 2014. július 1. volt, amelyet mind a 14 globálisan rendszerszinten jelentős uniós intézmény betartott. A következő szakaszban, vagyis 2015. január 1-jétől a 89. cikk hatálya alá tartozó minden intézménynek (a továbbiakban: adatszolgáltató intézmények) nyilvánosságra kell hoznia a 89. cikkben meghatározott minden információt, kivéve, ha a Bizottság úgy dönt, hogy elhalasztja az országokénti nyilvánossághozatali kötelezettséget.

A 89. cikk előírja a Bizottság számára, hogy 2014. december 31-ig készítsen jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az országokénti információk nyilvánosságra hozatalából eredő lehetséges negatív gazdasági következményekről. A Bizottság szükség szerint az EBH-val, az EIOPA-val és az ESMA-val konzultálva általános értékelést készít az ilyen negatív gazdasági következményekről, ideértve a versenyképességre, a befektetésekre, a hitelhez jutásra és a pénzügyi rendszer stabilitására kifejtett hatást is. A 89. cikk alapján abban az esetben, ha jelentős negatív hatásokra derül fény, a Bizottság mérlegeli, hogy javasolja az országokénti nyilvánossághozatali kötelezettség módosítását, és dönthet úgy, hogy elhalasztja e kötelezettségeket.

E jelentés fő célja tehát a Bizottság arra vonatkozó értékelésének bemutatása, hogy az országokénti nyilvánosságra hozatal jelentős negatív gazdasági hatással jár-e.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 2013/36/EU irányelve a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáféréstől és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről. HL L 176., 2013.6.27., 338. o.

² Az Unióban engedélyezett, nemzetközileg globálisan rendszerszinten jelentős intézményként elismert intézmények; a globálisan rendszerszinten jelentős bankok csoportjának a Pénzügyi Stabilitási Tanács általi frissítése, 2012. november 1.; http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_121031ac.pdf.

A Bizottság nyílt közbeszerzési eljárás³ keretében egy külső vállalkozót bízott meg az országokénti nyilvánosságra hozatal lehetséges pozitív és negatív hatásaival foglalkozó tanulmány elkészítésével. A külső vállalkozó által végzett tanulmány magában foglalt egy az érdekeltek körében végzett felmérést⁴ és egy ökonometria elemzést (a továbbiakban: az ökonometria elemzés)⁵. A Bizottság konzultált az EBH-val, az EIOPA-val és az ESMA-val. Közvetlen konzultációt is folytatott az érdekeltekkel, többek között a 14 globálisan rendszerszinten jelentős uniós intézménnyel⁶ és a témában érdekelt több civil társadalmi szervezettel. A Bizottság nyilvános konzultációt⁷ és egy tájékoztató rendezvényt⁸ szervezett. Minden érdekeltnek bőséges lehetősége volt véleményének kinyilvánítására. Ez alapján a Bizottság elvégezte az országokénti nyilvánosságra hozatal lehetséges gazdasági hatásainak értékelését.

II. Háttér

A CRD (52) preambulumbekzdése szerint „az uniós polgárok pénzügyi ágazatba vetett bizalmának helyreállításához elengedhetetlen, hogy nagyobb fokú átláthatóságot biztosítsunk az intézmények tevékenységeire vonatkozóan, különös tekintettel a realizált profitra, a befizetett adókra és a kapott támogatásokra. Az e területre vonatkozó kötelező jelentéstétel ezért fontos elemét képezi az érdekelt feleket és a társadalmat illető vállalati felelősségvállalásnak.” Az országokénti nyilvánosságra hozatal hozzájárul ahhoz, hogy az érdekelt felek jobban megismerjék a csoportok szerkezetét, tevékenységüket és földrajzi jelenlétüket. Az országokénti nyilvánosságra hozatal segít továbbá annak feltárásában, hogy az adókat ott fizetik-e meg, ahol a tényleges üzleti tevékenységet folytatják. A nyilvánosságra hozatal és az átláthatóság olyan kiemelten fontos szabályozási eszköz, amely segít biztosítani, hogy a vállalkozások ténylegesen teljesítsék kötelezettségeiket és felelősek legyenek az általuk elfogadott üzleti stratégiáért.

Az új, országokénti nyilvánosságrahozatali kötelezettséget a közelmúltbeli pénzügyi válság tükrében kell vizsgálni, amely során eddig nem látott mértékű állami támogatásra volt szükség a pénzügyi stabilitás helyreállításához, és amely súlyosan érintette a polgárok pénzügyi szektor iránti bizalmát. Ez erőteljes ösztönzést jelentett a bankoknak arra, hogy nagyobb

³ A MARKT/2013/205/F számú pályázat.

⁴ Az érdekeltek széles körével folyt konzultáció, többek között civil társadalmi szervezetekkel, kormányokkal, szabályozókkal, bankokkal és szakmai szervezetekkel.

⁵ A külső vállalkozó tanulmánya megtekinthető a következő weboldalon:

http://ec.europa.eu/internal_market/company/modern/corporate_governance_in_financial_institutions_en.htm

⁶ A 14 globálisan rendszerszinten jelentős uniós intézménnyel folytatott konzultáció összefoglalója megtekinthető a következő weboldalon:

http://ec.europa.eu/internal_market/company/modern/corporate_governance_in_financial_institutions_en.htm

⁷ Az észrevételek megtekinthetők a következő weboldalon: http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2014/country-by-country-crd4/contributions_en.htm

⁸ A tájékoztató rendezvényre 2014. október 2-án került sor. A résztvevők az érdekeltek különböző csoportjait képviselték. Az eszmecsere összefoglalója megtekinthető a következő weboldalon:

http://ec.europa.eu/internal_market/company/modern/corporate_governance_in_financial_institutions_en.htm#240711

elszámoltathatóságról és fokozott átláthatóságról tegyenek tanúbizonyságot a nyilvánossággal való kapcsolataikban.

A pénzügyi válságtól függetlenül egyre nagyobb az igény arra, hogy a társaságok vállalják a felelősséget a társadalomra gyakorolt hatásukért, és a vállalkozások adó formájában teljesített hozzájárulását egyre inkább a vállalati társadalmi felelősségvállalás részének tekintik. Ez megnövelte a nagy vállalatok adóügyeinek jobb átláthatósága iránti igényt, különösen, ha azok jelentős határokon átnyúló tevékenységet végeznek.

III. Az országokénti nyilvánosságra hozatal gazdasági hatásainak értékelése

A legtöbb érdekelt fél azt várja, hogy az országokénti nyilvánosságra hozatalnak valamilyen pozitív hatása lesz az európai pénzügyi szektor átláthatóságára és elszámoltathatóságára, valamint az iránta tanúsított közbizalomra nézve.⁹ Mindazonáltal az érdekelt felek több csoportja úgy véli, hogy a nyilvánosságra hozandó elemek pontos tartalmára vonatkozó további iránymutatás javítaná az átláthatóságot és az egységességet, csökkentené az adatok félreértésének kockázatát és korlátozná az adminisztratív terheket.

Az alábbiakban megvizsgáljuk az országokénti nyilvánosságra hozatal lehetséges, különösen a versenyképességet, a befektetést, a hitelhez jutást és a pénzügyi rendszer stabilitását érintő gazdasági következményeit. A megállapítások tükrözik a Bizottság és a külső vállalkozó által végzett felmérések, a nyilvános konzultáció és a tájékoztató rendezvény során az érdekeltektől kapott visszajelzéseket, valamint az ökonometria elemzés eredményeit.

A. A versenyképességre gyakorolt hatás

Az érdekeltek többsége úgy véli, hogy nem éri negatív hatás az adatszolgáltató intézmények versenyképességét.¹⁰ Mindazonáltal néhányan azzal érveltek, hogy mivel globálisan nem egyenlők a versenyfeltételek, az adatszolgáltató intézmények hátrányba kerülnek az országokénti nyilvánosságra hozatal által nem érintett intézményekkel szemben, mert további adminisztratív terhekkel és költségekkel szembesülnek, mert adataikat nyilvános ellenőrzésnek vetik alá és mert sokkal részletesebb üzleti információkat kell nyilvánosságra hozniuk, mint az adatszolgáltatást nem végző versenytársaiknak. Ezek a kisebbségben lévő érdekelt felek úgy vélik, az országokénti nyilvánosságra hozatal negatív hatással lesz versenyképességükre, noha általánosságban nem számítanak túl erős negatív hatásra.

Mások azt várják, hogy az országokénti nyilvánosságra hozatalnak pozitív hatása lesz az adatszolgáltató intézmények versenyképességére. Azt feltételezik, hogy az országokénti nyilvánosságra hozatalból eredő megnövekedett átláthatóság és elszámoltathatóság arra ösztönzi az adatszolgáltató intézményeket, hogy vegyenek figyelembe számos, a belső

⁹ Lásd a tájékoztató rendezvényen folytatott eszmecsere, a nyilvános konzultációra érkezett válaszok és a külső vállalkozó jelentésének összefoglalóját, 87., 91. és 145–147. oldal.

¹⁰ Lásd a tájékoztató rendezvényen folytatott eszmecsere, a nyilvános konzultációra érkezett válaszok, a globálisan rendszerszinten jelentős intézményekkel folytatott konzultációban adott válaszok és a külső vállalkozó jelentésének összefoglalóját, 139. oldal.

szervezetükből és tevékenységeikből eredő kockázatot. Ily módon a nagyobb átláthatóság nem csak a problémák felfedését, de azok megelőzését is szolgálná. Ezáltal csökkenthetné az intézmények hírnevét és a befektetők és ügyfelek bizalmát rontó botrányokból eredő kockázatokat, és hozzájárulhatna az uniós pénzügyi szolgáltatási szektor iránti közbizalom helyreállításához. Emellett azt gondolják, hogy az országonkénti nyilvánosságra hozatal vonzza a megnövekedett átláthatóságot értékelő befektetőket és ügyfeleket, ami versenyelőnyt jelenthet az adatszolgáltató intézmények számára.

Az országonkénti nyilvánosságrahozatali kötelezettség teljesítésének költsége valószínűleg eredendően arányos az adatszolgáltató intézmény méretével és tevékenységének multinacionális dimenziójával. Az adatszolgáltató intézmények, különösen a multinacionális csoportok már valószínűleg rendelkeznek kifinomult adatgyűjtő rendszerekkel. Az országonkénti nyilvánosságra hozatal megfelelési költségei várhatóan nem lesznek jelentősek.¹¹

Az országonkénti nyilvánosságra hozatal keretében közzétett információ nem tűnik üzleti szempontból bizalmasnak. Az országonkénti nyilvánosságra hozatal keretében közzétett információ szintje nem elég ahhoz, hogy az érdekelt felek részletesen megismerjék az adatszolgáltató intézmény üzleti stratégiáját. Már legalább 3 globálisan rendszerszinten jelentős uniós intézmény önként közzétett adatokat az országonkénti nyilvánosságra hozatal keretében, láthatóan az üzleti szempontból bizalmas információ felfedésével vagy egyéb versenyhatásokkal kapcsolatos aggodalom nélkül.

Az ökonometriai elemzés eredményei azt sugallják, hogy a közzététel minőségének javításával – ami az országonkénti nyilvánosságra hozatal egyik kiemelt célja – az adatszolgáltató intézmények kevésbé lesznek képesek elfedni valós teljesítményüket (eredménymanipuláció (earnings management)). A tanulmány megállapítja, hogy a közzétételi szint egy pontos emelése (egy összetett mutató 0–52-ig terjedő skáláján) 3,5 %-kal csökkenti az eredmények manipulációjának valószínűségét a tanulmányban szereplő bankok esetében.¹²

Jóllehet az ökonometriai elemzés nem tükrözi a közvetlenül a versenyképességre gyakorolt hatásokat, a szakirodalom áttekintése alapján a közzététel magasabb szintje versenyképesebbé teheti a bankokat (például azért, mert csökkentené az információs aszimmetria problémáját, megkönnyítené a források elosztását és növelné a bizalmat). Összességében a tanulmány szerint nem valószínű, hogy az országonkénti nyilvánosságra hozatalnak negatív hatása lenne a versenyre.

Néhány érdekelt arra számít, hogy az országonkénti nyilvánosságrahozatali kötelezettségek hatással lesznek a bankok tényleges adómértékére. Az országonkénti nyilvánosságra hozatal önmagában nem adóügyi, hanem egy átláthatósági és vállalati felelősségvállalási intézkedés. Nem lesz közvetlen hatással az adatszolgáltató intézményekre kivetett adómértékre. A tényleges adómérték emelkedése csak közvetett hatás lehet. Nagyon nehéz előre jelezni a (tényleges) adómérték országonkénti nyilvánosságra hozatalból közvetetten eredő lehetséges emelkedésének valószínűségét. Ez olyan különböző tényezőktől függ, mint például az

¹¹ A részleteket lásd a külső vállalkozó jelentésének 97. oldalán, és a globálisan rendszerszinten jelentős intézményekkel folytatott konzultáció válaszainak összefoglalójában.

¹² A külső vállalkozó jelentése, 73–83. és 84–85. oldal.

intézmény jelenlegi adóügyi megközelítése, az országonként közzétett adófizetési információkra a hatóságok által adott válasz és a közvélemény reakciója a közzétett országonkénti nyilvánossághozatali adatokra. Ha az adatszolgáltató intézmény meg is változtatja az adóügyi megközelítését, nehéz lenne meghatározni, hogy ez az országonkénti nyilvánosságra hozatal közvetett hatása-e, vagy inkább e terület más fejleményeire vezethető vissza. Egy ilyen emelkedésnek akár pozitív hatása is lehet a versenyre, olyan értelemben, hogy hozzájárulna a kisebb, nem határokon átnyúlóan működő intézmények egyenlő versenyfeltételeinek javításához. Általánosságban a tényleges adómérték emelkedésének átfogó gazdasági hatását nagyon nehezen lehetne mérni, és különböző kimenetelektől függ.¹³ Míg a negatív oldalon az adatszolgáltató intézmény gazdasági tevékenységének visszaesése várható, valószínűsíthetők ezt ellensúlyozó tényezők, mint például az államháztartási kiadásokhoz rendelkezésre álló további bevételek, amelyek a társadalom és a tágabb gazdaság javát szolgálhatják, és növelik a közbizalmat.

B. A befektetésre gyakorolt hatás

Az érdekelteket megkérdezték az országonkénti nyilvánosságra hozatalnak az adatszolgáltató intézményekben történő és az általuk végrehajtott befektetésekre gyakorolt hatásáról.¹⁴

Az első kérdés, azaz az országonkénti nyilvánosságra hozatalnak az adatszolgáltató intézményekben történő befektetésre gyakorolt hatása tekintetében az érdekeltek többsége úgy véli, nem várható semmilyen hatás. Véleményük szerint a befektetési döntések alapjául a 89. cikk szerint közzéteendő adatoktól eltérő tényezők szolgálnak, és hogy a befektetési döntéseket nem a közzététel, hanem a potenciális gazdasági haszon irányítja. Megjegyezték azt is, hogy a tőkepiaci finanszírozásért folyamodó intézményeknek már így is részletesebb információkat kell megadniuk a 89. cikkben előírtaknál.

Van azonban némi aggodalom a tekintetben, hogy egyéni esetekben az intézmény tőkepiaci vonzerejét negatívan érinti, ha a közzétételeket a nyilvánosság félreérti és/vagy negatívan értékeli. Néhány érdekelt azt is felvetette, hogy az országonkénti nyilvánosságra hozatal bevezetése aggályokat vethet fel az egyenlő versenyfeltételek kapcsán, és hogy a további közzétételi követelmények (a kapcsolódó adminisztratív teher és költség miatt) csökkenthetik az EU, mint befektetési helyszín vonzerejét. Mindazonáltal a legtöbb érdekelt egyetért abban, hogy az országonkénti nyilvánosságra hozatal nem befolyásolja az adatszolgáltató intézmények hajlandóságát az EU-ban maradásra.

Egyes érdekeltek pozitív hatással számolnak az adatszolgáltató intézményekben történő befektetések terén. Azzal érvelnek, hogy a befektetők részéről globálisan nő az igény arra, hogy átláthatóbb és megbízhatóbb (vagy átfogóbb) adatokkal rendelkezzenek a társaságokról, amelyekbe befektetnek. A közzététel erősebb alapot biztosít a befektetők számára a megalapozott befektetési döntések meghozatalához, és növeli a bankok elszámoltatására irányuló képességüket. Az átláthatóság, beleértve az országonkénti nyilvánosságra hozatalt, segíthet a befektetőknek a kockázati tényezők és a pénzügyi szabálytalanságok azonosításában és az intézmények által végzett jobb kockázatkezeléshez vezethet. Ezáltal

¹³ A részletesebb információkat lásd a külső vállalkozó jelentésében, 93–96. oldal.

¹⁴ Lásd a tájékoztató rendezvényen folytatott eszmecsere, a nyilvános konzultációra érkezett válaszok, a globálisan rendszerszinten jelentős intézményekkel folytatott konzultációban adott válaszok és a külső vállalkozó jelentésének összefoglalóját, 140–141. oldal.

megnövelné a bankszektor stabilitását, és vonzóbbá tenné a befektetők számára. Végül azt az érvet hozták fel, hogy a befektetők egyre inkább figyelembe veszik az olyan tényezőket, mint a befektetési döntések fenntarthatósága és átláthatósága, és hogy a nyilvánosságra hozatal több befektetést eredményezhet a társadalmi felelősséget vállaló befektetők részéről.

A második kérdés, azaz az országonkénti nyilvánosságra hozatalnak az adatszolgáltató intézmények által tett befektetésre gyakorolt hatása tekintetében az érdekeltek többsége úgy véli, nem várható semmilyen hatás.

Az ökonometriai elemzés eredményei alapján az országonkénti nyilvánosságra hozatalnak valószínűleg nincs negatív hatása a befektetésekre. Sőt, az derült ki, hogy a közzétételi index egy pontos emelése a saját tőke tényleges költségét 0,2 százalékponttal csökkenti. A közzététel minőségének az országonkénti nyilvánosságra hozatal következtében történő, a tőkepiacok által érzékelt javulása alacsonyabb sajáttőke-költséget eredményezhet a bankok számára. Ez alacsonyabb hitelkamatokat jelenthet, amely által a vállalkozások többet fektethetnek be üzleti tevékenységükbe és terjeszkedhetnek.¹⁵

A szakirodalom vizsgálatából is az derül ki, hogy az általános közzététel javulásához a vállalkozások jobb tőkepiaci eredménye társul, mint például a kisebb információs aszimmetriának és a kisebb ügynöki költségnek köszönhetően a saját tőke alacsonyabb költsége. A tőkeköltség csökkenéséhez mind a pénzügyi, mind a nem pénzügyi ágazatban a befektetések megnövekedése kapcsolódik.

C. A hitelhez jutásra gyakorolt hatás

Az érdekelteket megkérdezték az országonkénti nyilvánosságra hozatalnak az adatszolgáltató intézmények által és nekik történő hitelnnyújtásra gyakorolt hatásáról.¹⁶

Az első kérdés, azaz az országonkénti nyilvánosságra hozatalnak az adatszolgáltató intézmények számára történő hitelnnyújtásra gyakorolt hatása tekintetében az érdekeltek többsége úgy véli, nem várható semmilyen hatás.

Az érdekeltek kis része aggódik az esetleges negatív hatás miatt. Az érvelés szerint a közzétételeket félreérthetik és ez negatív hangulathoz vezethet. Mindenekelőtt az állami támogatásokkal kapcsolatos információ tekintetében jegyezte meg az egyik érdekelt, hogy ez úgy tűnhet, hogy a bankot „megtámasztják”, ami a bankközi finanszírozás megnövekedett költségéhez vezet.

Mások pozitív hatást várnak. A befektetésre gyakorolt hatásra vonatkozó észrevételekkel igen egybehangzóan úgy érvelnek, hogy a megnövekedett átláthatóság javíthatja az adatszolgáltató intézmények iránti bizalmat, hogy jobban megismerhetővé teszi a vállalati kockázatot és ezáltal jobb kockázatkezeléshez és hosszú távon alacsonyabb mértékű kockázathoz vezethet.

¹⁵ A külső vállalkozó jelentése, 46–55. és 84–85. oldal.

¹⁶ Lásd a tájékoztató rendezvényen folytatott eszmecsere, a nyilvános konzultációra érkezett válaszok, a globálisan rendszerszinten jelentős intézményekkel folytatott konzultációban adott válaszok és a külső vállalkozó jelentésének összefoglalóját, 142–143. oldal.

A második kérdés, azaz az országonkénti nyilvánosságra hozatalnak az adatszolgáltató intézmények által történő hitelnyújtásra gyakorolt hatása tekintetében az érdekeltek általánosságban egyetértenek abban, hogy az országonkénti nyilvánosságra hozatal sem az adatszolgáltató intézmények általi hitelnyújtásra, sem a vállalkozások és a lakosság rendelkezésére álló hitelek árára és minőségére nem lesz hatással.

Az ökonometriai eredmények alapján valószínűtlen, hogy az országonkénti nyilvánosságra hozatal negatív hatással legyen a bankok tőkepiaci hozzáférésére. Sőt, az eredményekből az derült ki, hogy a közzétételi index egy pontos emelése a saját tőke tényleges költségét 0,2 százalékponttal csökkenti. Ezért a közzététel minőségének az országonkénti nyilvánosságra hozatal következtében történő javulása kismértékben akár a bankok sajáttőke-költségének csökkenésére is hatással lehet, és az így nyert hasznot alacsonyabb hitelkamatok formájában tovább lehet adni a nem pénzügyi ágazatbeli vállalkozásoknak és a lakosságnak.¹⁷

A szakirodalom vizsgálatából is az derül ki, hogy a bankok alacsonyabb hitelfelvételi kamatai révén több hitel állhat rendelkezésre, mivel a bankok – nagyobb fedezet védelme mellett – hajlandóbbak a hitelkínálat növelésére.

D. A pénzügyi rendszer stabilitására gyakorolt hatás

A legtöbb érdekelt¹⁸ egyetért abban, hogy az országonkénti nyilvánosságra hozatal nem lesz hatással a pénzügyi rendszer stabilitására. Azt állítják, hogy még ha fenn is áll a volatilitás lehetősége az egyes vállalkozásoknál, az nem érinti az ágazat egészét. Azt is megjegyzik, hogy a volatilitás oka sokrétű lehet, és ezért nem lehetséges azonosítani a kizárólag a 89. cikk szerinti közzétételből eredő volatilitást. Egyvalaki megjegyezte, hogy bizonyos mértékben fennállhat annak a kockázata, hogy a közzétételek befolyásolják az ágazatról alkotott képet, de nem várnak jelentős hatást.

Az érdekeltek csupán kis része nem ért egyet ezzel és megemlíti például, hogy ha a bank adóügyi helyzetéről részletes adatokat tesznek elérhetővé, az hatással lehet a bankközi hitelezésre, és rámutatnak arra is, hogy a következtetlen alkalmazás és az eltérő értelmezés magában hordozza az adatok nyilvánosság általi félreértésének kockázatát. Ezek az érdekeltek azonban nem állítják, hogy a negatív hatás erős lenne.

Ezzel szemben több érdekelt vár pozitív hatást, megjegyezve többek között, hogy a fokozott közzététel lehetővé teszi a befektetők és az érdekeltek számára a pénzügyi szektor működésének, valamint tulajdonosi szerkezetének jobb megismerését, ami jobb kockázatkezeléshez és fenntarthatósághoz vezet, növeli a bizalmat és csökkenti a piac volatilitását.

Az ökonometriai elemzés eredményei alapján a közzététel minőségének javulása pozitív hatással lehet a számvitel minőségére. Az eredmények szerint a közzétételi pontszám 1-gyel

¹⁷ A külső vállalkozó jelentése, 46–55. és 84–85. oldal.

¹⁸ Lásd a tájékoztató rendezvényen folytatott eszmecsere, a nyilvános konzultációra érkezett válaszok, a globálisan rendszerszinten jelentős intézményekkel folytatott konzultációban adott válaszok és a külső vállalkozó jelentése összefoglalóját, 144. oldal.

való megemelése 0,49 százalékponttal emeli az elemzők előrejelzésének pontosságát¹⁹, és 3,5 %-kal csökkenti az eredmények manipulációjának valószínűségét²⁰. Ez azt jelenti, hogy az országokénti nyilvánosságra hozatal végrehajtását követően a pénzügyi intézmények által rendelkezésre bocsátott információ informatívabb lenne a külső érdekeltek számára, és jobban tükrözné az intézmény valós gazdasági állapotát. Ennek eredményeként csökkenne a volatilitás és növekedne a pénzügyi stabilitás.

A szakirodalom is azt sugallja, hogy a banki közzétételeknek pozitív hatása lehet a pénzügyi stabilitásra, mivel enyhíthetik az aszimmetrikus információk problémáját, megkönnyíthetik az intézmények monitorozását és javíthatják az irányítást.

E. Értékelés

Mivel az országokénti nyilvánosságra hozatalra vonatkozó rendelkezések nem léptek teljes körűen hatályba, ez alapvetően egy előzetes értékelés, amely – a 2013/36/EU irányelv 89. cikkében előírtak szerint – annak meghatározására összpontosít, hogy az országokénti nyilvánosságra hozatalnak várhatóak-e jelentős negatív gazdasági hatásai.

Az érdekeltek arra számítanak, hogy az országokénti nyilvánosságra hozatalnak valamilyen pozitív hatása lesz az európai pénzügyi szektor átláthatóságára és elszámoltathatóságára, valamint az iránta tanúsított közbizalomra. Mindazonáltal úgy tűnik, hogy jó hatással lenne az átláthatóságra a közzéteendő adatok pontos tartalmára vonatkozó további iránymutatás, és a tagállamok általi egységes végrehajtás.

Az érdekeltek véleménye végeredményben az, hogy az országokénti nyilvánosságra hozatal nem lesz jelentős hatással a versenyképességre, a befektetésekre, a hitelhez jutásra vagy a pénzügyi rendszer stabilitására. Az ellenzők leginkább az adatok nyilvánosság általi félreértésének kockázatát és a megnövekedett adminisztratív terhet említik. Az országokénti nyilvánosságra hozatal támogatói számos pozitív hatást emelnek ki: a befektetők megalapozottabb befektetési döntést hozhatnak és erősödik a bankok elszámoltatására irányuló képességük. Az országokénti nyilvánosságra hozatal az adatszolgáltató intézmények jobb kockázatkezeléséhez vezet, ezáltal csökken a botrányok kockázata és növekszik a pénzügyi szektor stabilitása. Az országokénti nyilvánosságra hozatal vonzza a megnövekedett átláthatóságot értékelő befektetőket és ügyfeleket, és általánosságban növeli az európai pénzügyi ágazat iránti bizalmat.

Az ökonometria elemzés eredményei szerint a közzététel jobb minősége – ami az országokénti nyilvánosságra hozatal egyik kiemelt célja – számos pozitív hatást eredményez. A magasabb közzétételi minőség révén csökkenhet a saját tőke költsége, és ezt alacsonyabb hitelkamatok formájában tovább lehet adni a vállalkozásoknak és a lakosságnak, ezáltal segíti a hitelhez jutást és a befektetést. Azt is eredményezheti, hogy az adatszolgáltató intézmények kevésbé lesznek képesek elfedni valós teljesítményüket (eredménymanipuláció), és javul a

¹⁹ A külső vállalkozó jelentése, 64–72. és 84–85. oldal.

²⁰ A külső vállalkozó jelentése, 73–83. és 84–85. oldal.

számvitel minősége, amelynek következtében erősödik a versenyképesség és növekszik a pénzügyi stabilitás.

A Bizottság – mindenekelőtt a tanulmány és az érdekeltek által kifejtett vélemények alapján – úgy értékeli, hogy ebben a szakaszban a 2013/36/EU irányelv 89. cikke szerinti információk országonkénti nyilvánosságra hozatala várhatóan nem jár jelentős negatív gazdasági hatással, különös tekintettel a versenyképességre, a befektetésre, a hitelhez jutásra és a pénzügyi rendszer stabilitására.

Ellenkezőleg, úgy tűnik, hogy várható némi pozitív hatás. Az érdekeltek visszajelzése és a bizalmas alapú közzétételek első körének elemzése alapján úgy tűnik, hogy a 89. cikk kedvező hatásai fokozhatók a szóban forgó rendelkezés végrehajtásához kapcsolódó bizonyos elemek kezelésével.

IV. Következtetés

Ebben a szakaszban a 2013/36/EU irányelv 89. cikke szerinti információk országonkénti nyilvánosságra hozatala várhatóan nem jár jelentős negatív gazdasági hatással, különös tekintettel a versenyképességre, a befektetésre, a hitelhez jutásra és a pénzügyi rendszer stabilitására. Ellenkezőleg, úgy tűnik, hogy várható némi pozitív hatás; mindazonáltal a 89. cikk jótékony hatásai fokozhatók a szóban forgó rendelkezés végrehajtásához kapcsolódó bizonyos elemek kezelésével.

A Bizottság úgy véli, hogy mivel nem került sor az információk országonkénti nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos jelentős negatív hatások azonosítására, nem indokolt a 2013/36/EU irányelv 89. cikke szerinti kötelezettségek elhalasztása, és ezért azok az előírtak szerint 2015. január 1-jétől kezdve teljes körűen alkalmazandók.